

U-2 Incident

Dne 1.5.1960 vyslaly Spojené státy nad území tehdejšího Sovětského svazu špionážní letoun U-2 s Francisem Gary Powersem na palubě. Nad Sverdlovskem zasáhly letoun rakety protivzdušné obrany (systém S-75 Dvina, v kódu NATO SA-2 Guideline), stroj havaroval a F. G. Powers byl zajat. Později byl odsouzen za špionáž k desetiletému žaláři. Po dvou letech však byl v Berlíně na tzv. Mostě špionů vyměněn za sovětského agenta Rudolfa Abela. Gary Powers byl následně souzen i americkým senátem za to, že nenechal letoun roztrhat destrukční trhavinou a že nepoužil smrtící roztok při případném zajetí. Powers byl sice senátem osvobozen, ale jeho pověst před americkou veřejností značně utrpěla. Tolik velice stručně k uvedené aféře. To vše se stalo v napjaté době studené války mezi západem a východem.

Syn Garyho Powerse, Francis Gary Powers Jr., věnoval celý svůj život očištění jména svého otce. Což se nakonec podařilo a Francis G. Powers byl vyznamenán in memoriam třetím nejvyšším americkým vyznamenáním. F. G. Powers Jr. vybudoval ve Washingtonu Muzeum studené války a založil nadaci s dalšími potomky účastníků Aféry U-2, jako např. prof. Chruščovem, synem J. F. Kennedyho a vnukem tehdejšího prezidenta USA D. Eisenhowera. Cílem nadace je informovat veřejnost o historickém faktu studené války jako škodlivém pro mezinárodní politiku. Po téměř třiceti letech relativního klidu F. G. beseduje na svých cestách po celém světě o negativním vlivu studené války.

Při své chystané cestě po Evropě v dubnu letošního roku projevil Francis Gary Powers Jr. ochotu navštívit Letecké muzeum Korea-Merkur v Žatci a besedovat s veřejností o zmíněné aféře, která má zcela strhující pozadí. Stejně jako o filmu Most špionů, natočeném Stevem Spielbergem, ve kterém si také sám zahrál. O svém letu v identickém letounu U-2, vyvinutém v NASA a vyslaném CIA na tehdejší špionáž nad Sovětský svaz, dokáže také barvitě vyprávět.

Takováto akce v mezinárodním měřítku nemá v krátké historii muzea Korea-Merkur obdoby, což platí i pro celý region Žatecka s bohatou leteckou historií. Takovouto významnou akci s vcelku vysokými náklady nelze uspořádat pouze z vlastních prostředků muzea, resp. spolku Letci Žatec, z. s., jenž není výdělečnou organizací. Proto si dovoluujeme oslovit a požádat přátele a příznivce jak muzea, tak i spolku, o finanční podporu této náročné a významné akce celorepublikového významu.

